

[Udenrigsministeren]

Der kan på denne baggrund ventes en stærk konkurrence om kultilførslerne i de kommende år. Den øgede efterspørgsel vil indebære et incitament til en udvidelse af produktionskapaciteten i store kullande som Australien, USA og Canada. Men det kræver store investeringer både i minedrift og infrastruktur og støder på alvorlige miljømæssige problemer, hvis løsning ikke kan tages for givet. Selv om disse planer realiseres, forventes det, at Sydafrika fortsat vil udbyde omkring 1/3 af verdenseksporten af kraftværkskul.

Polen har været nævnt som en forsyningsmulighed, og dette må naturligvis indgå i overvejelserne, men det skal siges, at vi allerede får 40 pct. af vore kul fra Polen, og at Polen har ønsket at forhøje allerede aftalte priser for leverancer i 1980.

Det er regeringens indtryk, at elselskaberne bestræber sig på at følge opfordringen til om muligt at indkøbe kul andre steder end i Sydafrika. Det er i den forbindelse klart, at det ikke alene vil være forbundet med betydelige praktiske vanskeligheder, men også med store omkostninger, hvis de danske elværker skulle afskære forsyningerne fra Sydafrika. Dette ville navnlig være tilfældet i en periode, hvor den samlede danske kulimport øges meget kraftigt.

Der er altså tale om store mængder kul, som skal skaffes. Regeringen mener ikke, at staten kan skaffe disse mængder bedre end elværkerne. I konsekvens både af regeringens hidtidige politiske linje og af hensynet til forsynings sikkerheden er vi da naturligvis villige til at hjælpe elværkerne med at skaffe kul fra alternative forsyningskilder, hvis det er således, at elværkerne har et ønske herom.

Kelm-Hansen (S):

Når man i nogle år har deltaget i, hvad man kan kalde det praktiske internationale solidaritetsarbejde uden for dette hus, dvs. arbejdet for at skabe forståelse for og dermed også kontant tilslutning til solidaritetsbestræbelserne, har man af og til kunnet føle sig ladet noget i stikken af, hvad der skete herinde i Folketinget på disse områder. Der er givetvis en stor del af befolkningen, som er opmærksom på, at der ude omkring i verden lever store befolkningsmasser under helt uacceptable medmenneskelige forhold, og i

denne sammenhæng er apartheidsystemet i Sydafrika noget af det mest afskyvækkende. Men det er alligevel min erfaring, at der endnu mangler temmelig meget i, at denne konkrete viden om disse forhold omsættes i en egentlig solidarisk holdning, hvor man også er indforstået med, at denne solidaritet koster noget for hver enkelt af os.

Når jeg på denne baggrund her i går har genopfrisket de sidste års debatter her i Folketinget om apartheidpolitikken, så forekommer det mig, at der i de partier, som klart tager afstand fra denne politik, alligevel er spildt mange gode kræfter på at slå, hvad man kan kalde politisk småmønt af denne situation. Fremfor at lægge kræfterne sammen i det udadvendte arbejde med at skaffe den tilstrækkelige folkelige tilslutning til denne meget vigtige del af dansk udenrigspolitik har meget af debatten været centreret om at genere hinanden og skabe mistillid til den erklærede politiske holdning.

I den konkrete sag om kulindkøb i Sydafrika er udgangspunktet vedtagelsen fra den 26. maj 1978, hvor Folketinget besluttede, at regeringen skulle opfordre Elsam til om muligt at indkøbe kul andetsteds end i Den sydafrikanske Republik. Der er for mig ingen tvivl om, at den voldsomme debat, som har været ført på dette område, og den henstilling, som er rettet til elværkerne, har gjort indtryk på elværkernes ledere, sådan som det klart fremgik af energiministerens redegørelse her i tinget i går, og det er regeringens klare opfattelse, at elværkerne faktisk bestræber sig på at omlægge og sprede kulimporten i overensstemmelse med denne henstilling.

Socialdemokratiet finder derfor ikke, at der er basis for den foreslåede stramning af vedtagelsen fra 1978 i retning af et direkte forbud mod import fra Sydafrika. Det tjener dog ikke noget formål at skjule, at den seneste udvikling i energisituationen, hvor kul igen kommer til at spille en helt central rolle, nok kan give anledning til nogen bekymring. For socialdemokratiet er det imidlertid betryggende, at energiministeren, som i de foregående år har været partiets meget engagerede ordfører i Sydafrikaspørgsmålet, nu som energiminister har fået tilslutning til, at der nedsættes et kulforsyningsudvalg, hvor ministeriet og elværkerne i fællesskab skal opstille et handlingsprogram for kulimporten, og dette handlingsprogram skal baseres på rege-